

Кравцова М. О.,

асистент кафедри перекладознавства і контрастивної лінгвістики
імені Григорія Кочура
Львівського національного університету імені Івана Франка

АЛЮЗИВНИЙ ХАРАКТЕР МОВЛЕННЯ ЕДГАРА В ТРАГЕДІЇ В. ШЕКСПІРА «КОРОЛЬ ЛІР» ЯК СТРАТЕГІЯ ЗОБРАЖЕННЯ ТЕМИ ЖЕБРАЦТВА В ЄЛИЗАВЕТИНСЬКУ ЕПОХУ: ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ

Анотація. Автор статті прагне дослідити особливості відтворення алюзій у мовленні Едгара з Шекспірової трагедії «Король Лір», що змальовують становище бідних верств населення, зокрема божевільних і жебраків. Оригінальний твір порівнюється з п'ятьма українськими перекладами П. Куліша, Панаса Мирного, М. Рильського, Василя Барки та О. Грязнова.

Ключові слова: Єлизаветинська епоха, В. Шекспір, мовлення Едгара, інтертекстуальність, алюзія, жебраки.

Постановка проблеми. Метою дослідження є проведення контрастивного аналізу трагедії В. Шекспіра «Король Лір» і п'яти українських перекладів – П. Куліша, Панаса Мирного, М. Рильського, Василя Барки та О. Грязнова, що допоможе дослідити особливості відтворення інтертекстуального характеру мовлення Едгара, де алюзія виконує функцію тематичної важливості на макрорівні шляхом зображення становища бідних верств населення в Єлизаветинську епоху. Перекладознавчий аналіз дасть змогу дослідити, чи вдалося перекладачам декодувати «текст у тексті» й адекватно передати інтертекстуальність, закладену В. Шекспіром у трагедії. Оскільки алюзивний характер мовлення Едгара, зокрема використання автором оригіналу інтертекстуальності з метою зображення теми жебрацтва, не був предметом дослідження науковців, така розвідка зумовлює її актуальність. Об'єктом дослідження є особливості відтворення алюзій у мовленні Едгара, тобто наявність протексту в метатексті, які зображають становище бідних і жебраків доби правління королеви Єлизавети.

Термін «інтертекстуальність» увела в 1967 р. французька дослідниця Ю. Крістева. Поняття інтертекстуальності досліджували М. Бахтін, Ю. Крістева, Ю. Лотман, У. Бройх, Р. Леппігальме, О. Ахманова, І. Гюббенет, А. Кам'янець, Т. Некряч та ін. Явище інтертекстуальності в творах В. Шекспіра вивчали Л. Коломієць, О. Дзера, О. Селезінка, П. Мілвард, Г. Блум тощо. Концепція інтертекстуальності передбачає міжтекстові відношення, тобто наявність в одному тексті слідів іншого тексту. Такий зв'язок може бути рекурсивним, коли текст містить алюзію на твори, що існували до нього, а також прокурсивним – майбутній зв'язок тексту з тими текстами, що ще будуть створені. Інтертекстуальність існує в експліцитній формі у вигляді цитат, а також імпліцитній – у формі прихованих алюзій. Такі інтертекстуальні сигнали допомагають читачу упізнати «текст у тексті» й декодувати вторинне значення, імпліцитно закладене автором.

Н. Фатеева подає таку типологію інтертекстуальних елементів і зв'язків у художньому мовленні [1]:

Власне інтертекстуальність, що утворює конструкції «текст у тексті»:

I. Власне інтертекстуальність, що утворює конструкції «текст у тексті»:

1.1. Цитати:

1.1.1. цитата з атрибуцією;

1.1.2. цитата без атрибуції.

1.2. Алюзії:

1.2.1. алюзія з атрибуцією;

1.2.2. неатрибутована алюзія.

1.3. Центонні тексти.

II. Паратекстуальність, або відношення тексту до свого заголовка, епіграфа, післямови:

2.1. Цитати-заголовки.

2.2. Епіграфи.

III. Метатекстуальність як переказ і коментуюче посилання на претекст:

3.1. Інтертекст-переказ.

3.2. Варіації на тему претексту.

3.3. Дописування «чужого» тексту.

IV. Гіпертекстуальність як висміювання або пародіювання одним текстом іншого.

V. Архітекстуальність як жанровий зв'язок текстів.

VI. Інші моделі та випадки інтертекстуальності:

6.1. Інтертекст як троп чи стилістична фігура.

6.2. Інтермедіальні тропи і стилістичні фігури.

6.3. Запозичення прийому.

VII. Поетична парадигма.

Прагнучи зобразити становище жебраків, В. Шекспір використовує неатрибутовані, зокрема іменні алюзії, характерною рисою яких є відсутність джерела посилання, коли автор не атрибуєє алюзію до претексту. У своїй класифікації Н. Фатеева розрізняє між власне інтертекстуальністю й гіпертекстуальністю, проте в мовленні Едгара є приклади використання власне інтертекстуальності з метою висміювання, пародіювання, але не одним текстом іншого (гіпертекстуальність), а використанням алюзії на певний текст з метою висміювання явища, ситуації. Алюзія – це «вияв текстової категорії інтертекстуальності, прийом художньої виразності, що змістовно збагачує текстову інформацію, створюючи численні асоціації за рахунок явного натяку на події, факти, реальних осіб, інші тексти, їх персонажів» [2, с. 25]. Р. Леппігальме розрізняє чотири функції алюзій: тематична важливість на макрорівні; пародія, іронія та гумор (здебільшого на мікрорівні); уживання алюзій для характеристики персонажа; алюзії як показники міжособистісних стосунків у художній літературі [3, с. 37]. Згідно з Р. Леппігальме, існують такі типи алюзій: власне алюзії; стереотипні алюзії, тобто такі, що використовуються досить часто і тому втрачають свою експресивність, а також не обов'язково асо-

цінуються в адресата із джерелом цитування; напівалюзивні порівняння, наприклад 'Like the land of Oz, technology has good and bad witches', та епонімічні прикметники – прикметники, що походять від імен. До останнього типу не належать сталі вирази. Мертві алюзії, або алюзії, що вмирають, – це такі алюзії, які стандартизувалися в мові, перетворилися на стереотипні словосполучення чи фразеологізми. Власне алюзії діляться на алюзії з власними іменами та алюзії з ключовими фразами – які не містять власних імен. Обидва типи алюзій можуть бути звичайними й модифікованими [3, с. 10]. Проте така ґрунтовна класифікація не включає в себе алюзії, які читач не може розпізнати в тексті через історичну дистанцію, що ускладнює процес інференції значення.

У відтворенні алюзій з власними іменами Р. Леппіґальме пропонує такі стратегії: збереження оніму; збереження оніму та його роз'яснення в тексті; заміна оніму іншим онімом; збереження конотації лексеми шляхом заміни оніму загальним іменником; роз'яснення в тексті; опущення алюзії з власним ім'ям [3, с. 106].

Для відтворення алюзій із ключовими фразами перекладач може послуговуватися такими стратегіями: заміна алюзії фразеологізмом, якщо алюзія «мертва» або «вмирає»; використання стандартного перекладу відповідного прототексту цільової мови; зовнішнє маркування алюзії, наприклад, за допомогою лапок, виділення курсивом або жирним шрифтом тощо; внутрішнє маркування, тобто створення стилістичного контрасту; заміна іншим відомим висловом із цільової культури; експлікація смислу алюзії шляхом перифрази; компенсація (re-creation); опущення алюзії [3, с. 107].

Інтертекстуальний характер мовлення Едгара значною мірою виявляється в сценах його уявного божевілья. Через наклеп свого брата Едмунда Едгар був змушений утекти із замку та переховуватися. У третій сцені другої дії, усвідомлюючи, що його можуть упіймати, Едгар вирішує тікати, перетворившись на *Бідного Тома*: "The country gives me proof and precedent / Of Bedlam beggars, who, with roaring voices, / Strike in their numb'd and mortified bare arms / Pins, wooden pricks, nails, sprigs of rosemary; / And with this horrible object, from low farms, / Poor pelting villages, sheep-cotes, and mills, / Sometime with lunatic bans, sometime with prayers, / Enforce their charity. – Poor Turlygod! poor Tom! / That's something yet: – Edgar I nothing am" [4, с. 899]. *Бідний Том* є неатрибутованою алюзією з власним іменем, що створює образні асоціації з тогочасними жебраками. Первинне значення – це ім'я, яке герой використовує для переховування, натомість вторинне значення – жебрак, божевільний. Цей

онім також є частиною іншої алюзії з другої сцени першої дії, коли Едмунд, який уже на той час розробляв план зради брата, зустрічається з Едгаром і, побачивши його, говорить до себе: "Edgar! pat he comes like the catastrophe of the old comedy: my cue is villainous melancholy, with a sigh like Tom o'Bedlam" [4, с. 890]. До оніму *Tom* В. Шекспір додає топонім *Bedlam*, що полегшує процес декодування вторинного значення. Бетлем став частиною Лондона в 1247 р., а в 1330 р. тут побудували шпиталь святої Марії Вифліємської, який у 1377 р. став діяти як лікарня для психічно хворих. Назва самого міста згодом стала синонімом «божевілья», а пізніше отримала додаткову конотацію «плутанина». Це слово так само поповнило лексичний запас української мови: «БЕДЛАМ, у, чол., розм. Хаос, безладдя» [5, Т. 1, с. 118].

У Франкових Поясненнях до перекладу П. Куліша знаходимо таке: «Хома (Thom) у Англії вживається як синонім чоловіка. Бедлям, популярне переіначене назви Bethlehem, назва лікарні для душевно недужих, дім божевільних. [...] В Шекспірових часах невилічаних божевільних викидали зі шпиталів і вони цілими купами волочилися по краю, являючи образ найстрашнішої нужди» [6, с. 161]. У Примітках до перекладу Панаса Мирного цей онім не розтлумачено, у перекладах Василя Барки та О. Грязнова коментарі відсутні, а у Примітках до перекладу М. Рильського читаємо: «*Том із Бедлама*. – Том – прізвище, яке часто давали божевільним. Бедлам – притулок для божевільних у Лондоні, заснований в будинку колишнього Вифліємського (Bethleem) монастиря. Хворі там не одержували ні їжі, ні одягу» [7, с. 664]. Ця алюзія виконує функцію тематичної важливості на макрорівні, адже тема божевілья й жебрацтва проходить червоною ниткою через увесь твір, алюзія також характеризує персонажа – Едгар стає злидарем.

У таблиці подано переклади лексем *Bedlam beggars*, *poor Tom*, *Tom o'Bedlam*:

У перекладі словосполучення *Bedlam beggars* М. Рильський опускає топонім, тоді як інші перекладачі транскрибують його, проте перекладач компенсує втрату в іншому місці цільового тексту при відтворенні словосполучення *Tom o'Bedlam*. У перекладах П. Куліша, М. Рильського та Василя Барки актуалізується сема «жебрацтва, бездомності», натомість Панас Мирний і О. Грязнов говорять про «божевілья». На нашу думку, обидва переклади є адекватними, проте неповними еквівалентами, адже не відтворюють усіх конотацій лексеми оригіналу, за винятком перекладу Панаса Мирного, який, перекладаючи словосполучення *poor Tom*, експлікує прихований смисл: «Як завжди зуть себе ті юродиви» [8, с. 571]. Онім *Tom* перекладе-

Таблиця 1

Переклади лексем *Bedlam beggars*, *poor Tom*, *Tom o'Bedlam*

Оригінал	Переклад П. Куліша	Переклад Панаса Мирного	Переклад М. Рильського	Переклад Василя Барки	Переклад О. Грязнова
Bedlam beggars	Бедлямське жебрацтво [6, с. 54]	Божевільні з Бедламу [8, с. 570]	Бідах бездомних [7, с. 274]	Жебраків Бедламу [9, с. 65]	Божевільних із Бедламу [10, с. 65]
poor Tom	Бідний Хома [6, с. 81, 84, 85, 89, 91, 103], мізерний Хома [6, с. 54], Хома злидений [6, с. 104]	Нещасний Том [8, с. 597, 598, 621], бідний Том [8, с. 601, 606, 609, 621]	Бідний Том [7, с. 292, 294, 298, 299, 306, 307], нещасний Том [7, с. 294], Том-бідолаха [7, с. 307]	«Бідний Том» [9, с. 65], бідний Хома [9, с. 88, 96, 97, 107], Хома-бідак [9, с. 91], Хома, бідота [9, с. 91], Хома халепник [с. 107], бідак Хома [9, с. 108]	«Нещасний Том» [10, с. 43], бідний Том [10, с. 62, 63, 64, 68, 79, 80]
Tom o'Bedlam	Хома з Бедляма [6, с. 20]	Як ті, кого на ланцюзі прип'яли в Бедламі [8, с. 532]	Том із Бедлама [7, с. 250]	Хома з Бедламу [9, с. 34]	Том з Бедламу [10, с. 17]

но як *Том, Хома*, або ж у тексті перекладу використано обидві лексеми (переклад Василя Барки). Усі перекладачі використовують синонімічний ряд при відтворенні лексеми *poor*, проте, ми вважаємо, що словосполучення має додаткове семантичне навантаження в тексті, адже повторення маркованої лексеми привертає увагу читача й наголошує на темі жебрацтва, тому потрібно дотримуватися одного варіанта перекладу. У Єлизаветинській часи шахраїв і жебраків було дуже багато, і вони мали свої назви залежно від того, чим займалися. Так *Dommerer* – це людина, яка прикидалася, що немає язика, *Abraham Man* – той, хто вдавав із себе божевільного, *Palliard*, або *Clapperdudgeon* – ті, хто псували своє тіло, щоб удавати хворобу, накладаючи різні ідіки речовини, наприклад курячу сліпоту, миш'як, отруту для щурів. Так само в аналізованому уривку Едгар говорить про жебраків, які навмисно нівечать своє тіло, щоб їм дали милостиню. «Едгар у «Королі Лірі» справді є Авраамовим чоловіком [Abraham Man – М. К.], а Бідний Том – це ім'я, яке вони [ті, хто удавали божевільня, – М. К.] використовували ще до народження Шекспіра» [11, с. 35–36].

Іншим прикладом алюзивності на семантичному рівні, яка виконує функцію тематичної важливості на макрорівні, є такий рядок: “*The country gives me proof and precedent / Of Bedlam beggars*” [4, с. 899]. Неатрибутована алюзія з ключовими фразами натякає на закони, які були прийняті при правлінні королеви Єлизавети. М. Гарбер зазначала таке: «Проповідь щодо непокори та навмисних повстань» (1570) королеви Єлизавети, яку вона наказала зачитувати в церквах, відверто застерігала проти мародерства людей, що не мали господарів» [12, с. 548]. Закон, прийнятий у 1572 р., передбачав таке: жебраків, старших за 14 років і які не мали права просити милостиню, шмагали та ставили клеймо на ліве вухо, якщо ніхто не погоджувався взяти їх на слугування на два роки. Якщо жебрака заарештовували вдруге і йому було більше ніж 18 років, його страчували, за умови якщо ніхто не погоджувався взяти його на 2 роки, коли жебрака ловили втретє, його мали стратити в будь-якому випадку як державного злочинця. Пізніше – у 1597 р. – прийняли інший, не менш жорстокий закон щодо жебраків і бездомних. Якщо припустити, що В. Шекспір усе ж посилається на закони Єлизавети, тоді правильними є переклади П. Куліша: «*Сей край дає мені вже прецеденти / Бедлямського жебрацтва*» [6, с. 54] та Василя Барки: «*Сам край дає опробу й визир / від жебраків Бедламу*» [9, с. 65], які зберігають алюзію на політичний факт, зберігаючи лексему *край*. Натомість в інших перекладах подано таке: «*Я бачив тут не раз, як божевільні, / З Бедламу вирвавшись*» [8, с. 570], «*За приклад божевільних із Бедламу*» [10, с. 65], «*Я зустрічав таких бідах бездомних*» [7, с. 274]. Отже, у трагедії «Король Лір» В. Шекспір порушує тему жебрацтва, і це, очевидно, не випадково, адже вперше вистава була представлена королівському двору 26 грудня 1606 р. в день Святого Стівена, який асоціювався з гостинним ставленням до бідних. У цей день усі гроші, які збрали при церковній парафії для бідних, роздавали на потреби нужденним, а жебраки мали право просити милостиню. Ті доми, які відмовляли в подаянні, називали *hard house*, і в таких випадках бідні мали право вдиратися до комори та шукати там їжу. Так само у «Королі Лірі» Кент називає будинок Глостера *hard house*, адже тут як королю, так і Кенту відмовили у притулку. Кент обіцяє повернутися й помститися, як це робили жебраки: “... *return, and force / Their scanted courtesy*” [4, с. 904].

Іншим прикладом є неатрибутована алюзія на культурно-історичний факт, що також є тематично важливою в тексті:

“*Poor Tom, thy horn is dry*” [4, с. 908].

«*Бідний Хомо! твій ріг сухий*» [6, с. 91].

«*Бідний Томе! В твоєму роті ані росиночки*» [8, с. 609].

«*Бідний Томе, а торбинка в тебе порожня!*» [7, с. 299].

«*Бідний Хомо, твій пляшкоріг сухий на жебрах ...*» [9, с. 97].

«*Збіднів ти, Томе! Порожній твій ріг для милостині*» [10, с. 70].

У часи В. Шекспіра божевільним людям вішали на шию ріг бика, і коли вони підходили до будинку, де хотіли отримати милостиню, то трубили в ріг і їм наливали пиття. Едгар говорить, що його ріг пустий (первинне значення), тобто він голодний, жебрує (вторинне значення). П. Куліш подає дослівний переклад, не експлікуючи значення, проте в українській мові є ідіома *ріг достатку* – «символ невичерпного багатства» [5, Т. 8, с. 553], тому можливе декодування вторинного смислу, проте через брак фонових знань в українського читача існує вірогідність невпізнаності образної асоціації. Панас Мирний використовує ідіому зі зменшувально-пестливою лексемою *росиночка*: «... й росинки [ще] не було в роті – нічого не їв (не їла), не пив (не пила)» [5, Т. 8, с. 881]. М. Рильський заміняє лексему *ріг* на зменшувально-пестливе *торбинка*, що є певним одомашненням, адже *торба* є знаком української етнокультури, часто зустрічається в ідіомах, наприклад, *їти (ходити, ніти) з торбами (з торбою)* означає «займатися жебранням; старцювати» [5, Т. 10, с. 200]. Торба «здавна поширена в українському побуті; символізує бідність («Що буде, те буде, а в торбі хліба не буде»); злиденність, зокрема крайню» [13, с. 601]. Василь Барка вводить оказіоналізм *пляшкоріг*, так зберігаючи образ оригіналу та експлікуючи зміст – ріг використовується як пляшка, а конотація бідності відтворюється за допомогою додавання *на жебрах*, тому вважаємо що цей переклад найближчий до оригіналу. О. Грязнов зберігає лексему *ріг* та експлікує значення, додаючи *для милостині*, проте така експлікація повністю не відтворює початкового образу.

Іншою лексемою, яка має додаткове семантичне навантаження й використовується в мовленні Едгара, є *Turlygod* [4, с. 899] – неатрибутована алюзія з власним іменем. У Поясненнях І. Франка знаходимо таке визначення: «Турлигуд (Turlygood) первісно французьке *Turlupin* – бичовник, звісна секта; її члени ходили купами від села до села, чоловіки й жінки роздягнені до пояса та січучи кожне себе самого по плечех та грудях батогами до крові. В Англії так назвали себе мандровані жебраки, перекутивши назву немов *thoroughly good* (наскрізь добрий)» [6, с. 161–162]. Так само як і у випадку з алюзією *poor Tom*, первинне значення – це ім'я, вторинне значення – жебрак. Перекладачі подають такі відповідники: *Турлигуд* [6, с. 54], *Терлігуд* [7, с. 275; 8, с. 571], *Терлігад* [9, с. 65]. У перекладі О. Грязнова ця лексема опущена [10, с. 43], Василь Барка транскрибує її, а П. Куліш, Панас Мирний і М. Рильський використовують часткове транскрибування й заміняють морфему *-god* на *-гуд*, що можна пояснити ймовірним походженням оніму від *thoroughly good*.

Висновки. Аналіз трагедії В. Шекспіра «Король Лір» засвідчив, що мовлення Едгара містить алюзії, які В. Шекспір використовував для зображення становища бідних верств населення в Єлизаветинську епоху. В українських перекладах П. Куліша, Панаса Мирного, М. Рильського, Василя Барки та О. Грязнова спостерігаємо адекватне відтворення інтертекстуального характеру мовлення Едгара, де алюзія виконує функцію тематичної важливості на макрорівні й зображує становище бідних і жебраків. Наявність приміток у перекладах П. Куліша, Панаса Мирного та М. Рильського спрощує для українського читача процес інферен-

ції прихованого значення, зокрема в тих випадках, коли алюзію не вдалося перекласти в цільовому тексті. Перекладознавчий аналіз виявив, що всім перекладам характерний відносно високий рівень еквівалентності у відтворенні алюзій, які зображують злиднених і божевільних людей, проте не в усіх випадках удалося відтворити вторинне значення алюзії.

Література:

1. Фатеева Н.А. Типология интертекстуальных элементов и связей в художественной речи / Н.А. Фатеева // Известия АН. Серия «Литературы и языки», 1998. – Т. 57. – № 5. – С. 25–38.
2. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія / О.О. Селіванова. – Полтава : Довкілля-К, 2011. – 844 с.
3. Leppihalme R. Culture Bumps: An Empirical Approach to the Translation of Allusions. – Clevedon : Multilingual Matters Ltd, 1997. – XIII. – 241 p.
4. The Complete Works of William Shakespeare. – Hertfordshire : Wordsworth Editions, 1996. – 1263 p.
5. Словник української мови : в 11 т. / за ред. І.К. Білодіда. – К. : Наукова думка, 1970–1980.
6. Шекспір У. Король Лір / У. Шекспір ; пер. П.А. Куліша. – Львів : Українсько-руська видавнича спілка, 1902. – XVI. – 164 с.
7. Шекспір В. Король Лір / В. Шекспір ; пер. М. Рильського // Шекспір В. Твори : у 6 т. / В. Шекспір. – К. : Дніпро, 1986. – Т. 5. – 1986. – С. 235–343.
8. Шекспір. Король Лір / Шекспір ; пер. Панаса Мирного // Мирний Панас (П.Я. Рудченко). Зібрання творів : у 7 т. / Панас Мирний (П.Я. Рудченко). – К. : Наукова думка, 1970. – Т. 6. – 1970. – С. 511–682.
9. Шекспір В. Король Лір / В. Шекспір ; пер. Василя Барки. – Штутгарт ; Нью Йорк ; Оттава : На горі, 1969. – 151 с.
10. Шекспір В. Король Лір / В. Шекспір ; пер. О.А. Грязнова // Шекспір В. Трагедії та хронічки / В. Шекспір. – К. : Задруга, 2008. – Кн. 2. – 2008. – С. 3–125.
11. Aydelotte F. Elizabethan rogues and vagabonds / F. Aydelotte // Oxford Historical and Literary Studies / issued under the direction of C. H. Firth and W. Raleigh. – Oxford : Clarendon Press, 1913. – 187 p.
12. Garber M. Shakespeare After All / M. Garber. – New York : Anchor Books, 2005. – 823 p.
13. Жайворонок В.В. Знаки української етнокультури : [словник-довідник] / В.В. Жайворонок. – К. : Довіра, 2006. – 703 с.

Кравцова М. О. Аллюзивный характер речи Эдгара в трагедии В. Шекспира «Король Лир» как стратегия изображения темы нищеты в Елизаветинскую эпоху: особенности перевода

Аннотация. В статье делана попытка изучить особенности перевода аллюзий в речи Эдгара из Шекспировской трагедии «Король Лир», которые изображают положение бедных слоев населения, в частности сумасшедших и нищих. Оригинальное произведение сравнивается с пятью украинскими переводами П. Кулиша, Панаса Мирного, М. Рильского, Василя Барки и А. Грязнова.

Ключевые слова: Елизаветинская эпоха, В. Шекспир, речь Эдгара, интертекстуальность, аллюзия, нищие.

Kravtsova M. Allusive character of Edgar's speech in W. Shakespeare's tragedy 'King Lear' as the strategy of portrayal of poverty in the Elizabethan epoch: peculiarities of translation

Summary. The author of the article aims at analyzing the peculiarities of reproduction of allusions in Edgar's speech from W. Shakespeare's tragedy 'King Lear' that portray the situation of the poor, in particular beggars and insane. In the present article, the original work is contrasted with five Ukrainian translations by P. Kulish, Panas Myrnyi, M. Rylskyi, Vasyl Barka and O. Hriaznov.

Key words: Elizabethan epoch, W. Shakespeare, Edgar's speech, intertextuality, allusion, beggars.